

оскільки значний вплив на дані ризики в сільському господарстві здійснюють природні фактори на які підприємство вплинути не може, а може лише пристосуватися до них.

Список використаних джерел:

1. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками : учеб. / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2005. – 600 с.
2. Дибач І. Л. / Методичні передумови управління ризиками в аграрному виробництві // І. Л. Дибач, О. Ю. Кіпрєєва // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2010. – Вип. 2. – С. 95–108.
3. Дроботя Я. А. Особливості логістики запасів в сільськогосподарських підприємствах / Я. А. Дроботя // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2008. – Вип. 243, Т. 1. – С. 249–257.

Душина А. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

На сьогодні в Україні існує потреба розвитку малого бізнесу, яка сприяє економічному зростанню країни, забезпеченню надійності, ефективності і гнучкості внутрішнього ринку держави. Це питання є дуже актуальним, тому що саме підприємства малого бізнесу формують соціальний прошарок підприємців-власників, розширюють кон'юнктуру ринку, надають додаткові робочі місця, сприяють розвитку конкуренції, насичують національний ринок споживчими товарами і послугами повсякденного користування та активізують споживчий попит. Тобто малий бізнес надає можливість економіці України вийти на новий рівень в своєму розвитку, скласти конкуренцію іншим країнам.

Питання розвитку малих підприємств розглядалися у дослідженнях О. П. Крупського, П. Берне, В.А. Рубе, М. Д. Білик, В. Е. Савченко. В їх наукових працях глибоко розкрито стан фінансування малих підприємств, оцінка та перспективи їх діяльності.

Створення малого бізнесу є привабливим для українських підприємців, адже щоб розпочати підприємницьку діяльність вистачить незначного стартового капіталу; для малих підприємств властива простота в контролі над компанією; нестача проміжних ланок в структурі управління, тобто немає чітко визначеної

ієрархії влади, це дозволяє зберегти інформацію, яка поступає від керівника до підлеглих в її первинному вигляді; швидкість прийняття рішень; мобільність виробництва; гнучкість структури (малі фірми швидше реагують на ринкові зміни, можуть легко скорегувати та змінити обсяги виробництва). На малих підприємствах простіше підтримувати гарний мікроклімат в колективі.

Розвиток малого бізнесу закордоном відбувається швидше, ніж в Україні. Сьогодні доля підприємств малого бізнесу в країнах з розвинутою економікою складають 70–90 % від загальної кількості підприємств, наприклад, у США на малих підприємствах зайнято 53 % всього працездатного населення, в Японії близько 72 %, в країнах, які входять до складу Європейського союзу в малому бізнесі 50 % працездатного населення. За останній час в Україні спостерігається зменшення частки великого бізнесу у ВВП та зростання частки малого. Так, наприклад, частка великого бізнесу у ВВП в 2012 р. складала 47,5 %, а в 2016 р. зменшилась до 40 %. В той самий час, у 2012 р. частка малого бізнесу у ВВП України була 10,7 %, а в 2016 році зросла до 16,7 % [1].

За даними Державної служби статистики України протягом останніх років малі компанії лідирують за кількістю створених робочих місць. Тут працює від 75 до 78 % працевлаштованих українців [2]. Завдяки цьому підприємства малого бізнесу забезпечують громадян роботою та допомагають знизити рівень безробіття в країні.

Для того, щоб малий бізнес допоміг вийти економіці країни на новий рівень, підприємствам потрібна підтримка зі збоку держави. Але, на жаль, наразі існує безліч перешкод, як заважають розвитку та ефективному функціонуванню підприємств. Наприклад, недосконала наявна законодавча база; неефективність фіскальної і монетарної політики; високі податки, які змушують суб'єктів малого підприємництва здійснювати свою діяльність у тіньовій економіці; недостатня кількість наданих кредитів, інформаційного і консультаційного забезпечення; відсутність фінансування; наявність недосконалої системи обліку та звітності статистичних даних; недостатня підготовленість та кваліфікація кадрів для підприємницької діяльності; складність отримання кредиту.

В той час, як у різних країнах існують програми, які сприяють розвитку малого бізнесу – податкові канікули, гранти, кредитування за пільгами, створюються програми розвитку малих підприємств, приймаються важливі законопроекти, що

регулюють діяльність підприємств даного сектору. Водночас існує криза збуту та низький попит товари на внутрішньому ринку через нестабільну економічну ситуацію в країні. Малий бізнес постійно втрачає основних споживачів власної продукції внаслідок зниження доходів громадян, погіршення рівня життя населення; інфляції, яка в 2017 р. склала 13,7 % [3].

Виходячи з існуючих проблем та потенційних можливостей вдосконаленню та розвитку малого бізнесу в Україні сприятиме реалізація наступних заходів: використання ресурсозберігаючих технологій на виробництві; боротьба з тіньовою економікою; прискорення швидкості обігу авансового капіталу; зниження витрат на виробничу інфраструктуру; підвищення продуктивності праці, оновлення та вдосконалення обладнання; фінансування підприємств зі боку держави та пошук інвесторів в розвиток виробництва; зниження витрат на управління; вдосконалення податкового законодавства введенні малого бізнесу, запровадження сприятливої податкової ставки для малих підприємств; зміцнення довіри до банківської системи.

На основі досліджень можна зробити висновок, що в сучасній економіці України малий бізнес недостатньо розвинений, є велика низка проблем, з якими зустрічаються підприємці. Цей сектор економіки потребує фінансування, підтримки зі збоку держави. Тільки тоді функціонування малого бізнесу зможе покращити економічне становище в країні, розширити кон'юнктуру ринку, наситити ринок споживчими товарами і послугами повсякденного користування місцевого виробництва та активізувати споживчий попит.

Список використаних джерел:

1. Турчак, В. В. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні / В. В. Турчак // Молодий вчений. – 2013. – №1 (01). – С. 39–44.
2. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Міністерство Фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua>
4. Крупський О. П. Проблеми і перспективи інноваційного розвитку України / О. П. Крупський, К. А. Макарова // Економіка і менеджмент – 2013: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 24–25 квітня 2014 р. : у 6 т. – Т. 6 : Проблеми та перспективи інноваційного розвитку: держава, регіон, галузь, суб'єкт господарювання. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2014. – С. 72–74.